

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7P/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423201736
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2023:4423201736.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky sudkyňou JUDr. Katarínou Vachulíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: R. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, maloleté dieťa toho času dočasne umiestnené v Centre pre deti a rodiny Komárno, Ul. mieru 3, Komárno, dieťa rodičov: Z. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. D., toho času na neznámej adrese a otec maloletého dieťaťa neuvedený, o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e u maloletého dieťaťa: R. B., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Komárno, Ul. mieru 3, Komárno.

II. Matka je p o v i n n á platiť výživné na maloleté dieťa: R. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Komárno, Ul. mieru 3, Komárno.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom umiestnení maloletej R. B., nar. XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny Komárno a zároveň aj návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej s tým, že matka maloletej bude povinná prispievať na jej výživu sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny Komárno.

2. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky vyplýva, že maloletá pochádza z mimomanželského pomeru matky maloletej. Otcovstvo voči maloletej doposiaľ nebolo určené ani uznané. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/136/2022-73 zo dňa 22.11.2022, právoplatným dňa 08.12.2022 bolo maloletej nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny v Komárne za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia.

3. Matka maloletej má okrem maloletej R. ďalších päť maloletých detí, z ktorých ani jedno nie je zverené do jej osobnej starostlivosti. Maloletá V. B., nar. XX.XX.XXXX bola osvojená, maloletá Q. B., nar. XX.XX.XXXX bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky na základe rozsudku Okresného súdu Nové Zámky a aktuálne je po smrti starej matky umiestnená v Centre pre deti a rodiny Kolárovo. Brat maloletej F. E., nar. XX.XX.XXXX je v súčasnej dobe v starostlivosti svojho biologického otca a ďalší súrodenci W. a W. B., obaja nar. XX.XX.XXXX boli po narodení z nemocnice umiestnení v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

4. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodine matky aj pred umiestnením maloletej R. do Centra pre deti a rodiny v Komárne vykonával opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom podpory obnovy a rozvoja rodičovských zručností, pretože matka nedisponovala dostatočnými rodičovskými zručnosťami v zabezpečovaní všestrannej starostlivosti o maloleté dieťa. Opatrenia vykonával orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately terénnou a ambulantnou formou prostredníctvom Centra pre deti a rodiny Dedina Mládeže.

5. Dňa 20.02.2023 vykonal orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom vyhodnotenia plnenia účelu nariadeného výchovného opatrenia pohovor s matkou maloletej. Z vyjadrenia matky vyplývalo, že naďalej nemá vytvorené žiadne bytové podmienky a žije bezdomoveckým spôsobom života. Počas rozhovoru uviedla, že ak má nejaký obnos finančných prostriedkov, prespí v ubytovni v Nových Zámkoch. Ďalej uviedla, že jej partner pán Q. M. nastúpi na výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko sa mu premenila podmienka na trest. Uviedla, že poberá dávku v hmotnej núdzi v mesačnej výške 74,- euro a nehnuteľnosť, v ktorej sa zdržiavala už mesto asanovalo. Dňa 18.01.2023 bola na návšteve za maloletou a jej súrodencami v Centre pre deti a rodiny v Komárne a svoje deti naďalej plánuje navštevovať. Z vyjadrenia matky ďalej vyplynulo, že nemá vytvorené bytové podmienky, nemá prácu a ani finančnú rezervu a blízka rodina jej odmieta v danej veci pomôcť. V rámci biologickej rodiny dieťaťa sa situácia v rodine po smrti starej matky výrazne zhoršila, pretože starý otec dieťaťa vo veľkej miere požíva alkoholické nápoje, po ktorých sa u neho prejavuje agresívne správanie a matku maloletej odmieta pustiť do domácnosti. Počas spolupráce s rodinou starý otec neprejavil záujem o informácie o maloletej alebo o jej súrodencoch.

6. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 09.03.2023 kontaktoval Centrum pre deti a rodiny Komárno za účelom získania informácií ohľadne kontaktov matky s maloletou. Z vyjadrenia sociálneho pracovníka centra vyplývalo, že matka bola maloletú a jej súrodencov navštíviť iba jedenkrát dňa 18.01.2023 a priniesla im sladkosti a ošatenie, ale stretla sa len s maloletou R., pretože dvojčičky B. boli choré.

7. Dňa 21.03.2023 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonal návštevu dieťaťa v Centre pre deti a rodiny v Komárne. Z predmetnej návštevy vyplynulo, že maloletá v prostredí centra napreduje a je veľmi citovo naviazaná na osobu profesionálneho rodiča. Od poslednej návštevy dieťaťa dňa 18.01.2023 nebola matka s maloletou v žiadnom kontakte a nezaujímal sa o ňu. Blízka rodina o ňu tiež neprejavila žiadny záujem. Na základe uvedeného orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skonštatoval, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel. Počas trvania výchovného opatrenia si matka neupravila svoje bytové, rodinné a sociálne pomery. Tieto sa dokonca zhoršili. V súčasnej dobe žije bezdomoveckým spôsobom života a nemá stabilné bývanie. Od posledného pohovoru zo dňa 20.02.2023 neprejavila žiadny záujem o prevzatie starostlivosti o svoje maloleté dieťa a jeho súrodencov. Matka nedokáže pre maloletú zabezpečiť ani základné životné potreby a naďalej prejavuje ľahostajný prístup k svojim rodičovským povinnostiam a nepreberá zodpovednosť za svoje konanie. Nevyhľadala odbornú pomoc za účelom riešenia jej psychických problémov a užívania psychotropných a omamných látok.

8. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7P/69/2023 - 10 zo dňa 05.05.2023 súd neodkladným opatrením nariadil dočasné umiestnenie maloletej R. B., nar. XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny Komárno na základe vyššie uvedených skutočností.

9. Podľa § 31 Civilného mimosporového poriadku, súd pojednával v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa.

10. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že matka si nevytvorila vhodné podmienky, aby mohla prevziať osobnú starostlivosť o maloletú. Nachádza sa v nepriaznivej ekonomickej a sociálnej situácii. Žije bezdomoveckým spôsobom života a vo svojej starostlivosti už nemá ani jedno maloleté dieťa. Navrhla preto u maloletej R. B. nariadiť ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Komárno a matku zaviazat' na platenie výživného v minimálnej výške na účet Centra pre deti a rodiny Komárno.

11. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, rodným listom maloletej, správou zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, správou z Centra pre deti a rodiny Komárno, oboznámením spisu Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/136/2022, ďalšími ku spisu pripojenými dokladmi a takto vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

12. Maloletá pochádza z mimomanželského pomeru matky. Otcovstvo voči nej nebolo doteraz uznané ani určené. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/136/2022-73 zo dňa 22.11.2022, právoplatným dňa 08.12.2022 bolo maloletej nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny v Komárne za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa najdlhšie na šesť mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia.

13. Dňa 20.02.2023 vykonal orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom vyhodnotenia plnenia účelu nariadeného výchovného opatrenia pohovor s matkou maloletej. Z vyjadrenia matky vyplývalo, že naďalej nemá vytvorené žiadne bytové podmienky a žije bezdomoveckým spôsobom života. Počas rozhovoru uviedla, že ak má nejaký obnos finančných prostriedkov, prespí v ubytovni v Nových Zámkoch. Ďalej uviedla, že jej partner pán Q. M. nastúpi na výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko sa mu premenila podmienka na trest. Uviedla, že poberá dávku v hmotnej núdzi v mesačnej výške 74,- euro a nehnuteľnosť, v ktorej sa zdržiavala už mesto asanovalo. Dňa 18.01.2023 bola na návšteve za maloletou a jej súrodencami v Centre pre deti a rodiny v Komárne a svoje deti naďalej plánuje navštevovať. Z vyjadrenia matky ďalej vyplynulo, že nemá vytvorené bytové podmienky, nemá prácu a ani finančnú rezervu a blízka rodina jej odmieta v danej veci pomôcť. V rámci biologickej rodiny dieťaťa sa situácia v rodine po smrti starej matky výrazne zhoršila, pretože starý otec dieťaťa vo veľkej miere požíva alkoholické nápoje, po ktorých sa u neho prejavuje agresívne správanie a matku maloletej odmieta pustiť do domácnosti. Počas spolupráce s rodinou starý otec neprejavil záujem o informácie o maloletej alebo o jej súrodencoch.

14. Zo správy z Centra pre deti a rodiny Komárno súd mal preukázané, že maloletá bola prijatá do ich zariadenia 26.08.2022 na základe uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/136/2022 - 24 zo dňa 25.08.2022. Od 30.08.2022 maloletá je umiestnená do profesionálnej náhradnej rodiny, kde sa dobre adaptovala. Matka navštívila maloletú dňa 28.09.2022 a 18.01.2023. Maloletá od prijatia do Centra pre deti a rodiny Komárno dobre prospieva, užíva len vitamíny. Očkovaná bola podľa očkovacieho kalendára a v odborných ambulanciách nie je sledovaná.

15. Zo správy zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky vyplýva, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa opakovane snažil skontaktovať s matkou dieťaťa, a to naposledy dňa 18.07.2023 na adrese N. a v skladových priestoroch na K. v N., kde sa matka v minulosti zdržiavala, avšak neúspešne. Ani prostredníctvom Mestskej polície Nové Zámky sa nepodarilo zistiť aktuálnu adresu pobytu matky.

16. Podľa § 54 odsek 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 odsek 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 54 odsek 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

18. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že bude v záujme maloletej R. a jej ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývinu, keď bude u nej nariadená ústavná starostlivosť, keďže matka nie je schopná jej zabezpečovať osobnú starostlivosť, nezaujíma sa o ňu a žije bezdomoveckým spôsobom

života, pričom si neupravila svoje rodinné a sociálne pomery ani na základe výchovného opatrenia, preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

19. Podľa § 81 odsek 1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. S poukazom na vykonané dokazovanie a vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine, súd matku zaviazal, bez ohľadu na jej príjem, na platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, pričom toto minimum od 01.07.2023 činí 122,77 eur mesačne podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov a 30 % z tejto sumy činí 36,84 eur mesačne.

23. Podľa § 78 odsek 1, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekučné konanie začína na návrh (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol návrh na vykonanie exekúcie doručený súdu (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie poverí súd (§ 55 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.